№ 66. Wtorek 21. Marca 1865. Rok wydania 55.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5zł.; miesięcznie 1zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Ofiary dobroczynne.)

Na wsparcie dotkniętych klęskami elementarnemi mieszkańców Siedmiogrodu zebrały w drodze składki urzęda powiatowe: w Winnikach 7 zł. 16 c.; w Sokalu 59 zł. 2 c., we Lwowie 3 zł., a władza obwodowa w Zaleszczykach 8 zł. w. a, i pieniądze te zostały już odesłane na miejsce przeznaczenia.

Na rzecz istniejącego we Lwowie gr. kat. seminaryum nauczycielskiego wpłynęła od gmin i innych partyi powiatu Radymnieńskiego kwota 129 zł. 88 c. w. a., do czego przyczynili się mianowicie JW. *Stefan* hrabia *Zamojski*, właściciel wsi Wysocko kwotą 20 zł., a W. *Tytus Lewandowski* c. k. naczelnik powiatu w Radymnie i W. *Löffler* c. k. poczmistrz po 5 zł. w. a.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o podniesienie szkół ludowych podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 10. marca 1865.

Na rzecz gr. kat. seminaryum nauczycielskiego we Lwowie zobowiązało się kilkanaście gmin powiatu Wiśniowczyckiego na lat cztery, dawać rocznie zacząwszy od 1. stycznia 1865 po 2 złr. w. a. ogółem po 38 złr. w. a. Gminy powiatu Mościckiego złożyły na tenże cel jednorazowy datek w kwocie 39 złr. do czego głównie przyczyniła się gmina miasta Mościsk sumą 10 złr. w. a.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku podniesieniu szkół ludowych podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 13. marca 1865.

Gmina Doroszów mały w obwodzie Żółkiewskim, celem zaprowadzenia u siebie uregulowanej nauki szkolnej zobowiązała się po wieczne czasy, istniejący budynek szkolny wraz z pomieszkaniem nauczyciela, utrzymywać zawsze w dobrym stanie, posprawiać porządki szkolne, mieć staranie o ochędóstwo w szkole dostawiać na opał szkoły drzewo, które nauczyciel zakupywać ma za kwotę 15 zł. przez gminę corocznie na ten cel składaną, i nareszcie każdoczesnemu nauczycielowi, który oraz ma pełnić służbę diaka płacić rocznie 100 zł. w. a.

Dla polepszenia tej dotacyi zobowiązała się właścicielka dóbr pani Antonina Kobylińska na czas posiadania Doroszowa małego płacić rocznie po 2 zł. w. a. a dzierżawca propinacyi Samuel Reiss na czas swojej teraźniejszej dzierżawy zapewnił coroczny dodatek w kwocie 1 zł. w. a.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu troskliwość o poparcie szkół ludowych podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 3. marca 1865.

Ponieważ w Morawii zgasła już zupełnie zaraza bydła rogatego, postanowił c. k. rząd krajowy w Opawie znieść wydany rozporządzeniem z 26. sierpnia 1864 l. 8708 zakaz przypędzania bydła rogatego i przywozu produktów bydlęcych z Morawii do Szląska, i dozwolić przypędzanie bydła z Morawii za ukazaniem przepisanych paszportów dla bydła. Co się niniejszem podaje do wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 11. marca 1865.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem własnoręcznie podpisanym dyplomem wynieść najłaskawiej radzcę namiestnictwa i naczelnika obwodu złoczowskiego Karola *Wolfartha* jako kawalera orderu żelaznej korony trzeciej klasy, odpowiednio statutom tego orderu, do stanu rycerskiego Cesarstwa austryackiego.

W myśl najwyższych patentów z 21. marca 1818 i 23. grudnia 1859 r. odbędzie się d. 1. kwietnia b. r. o godz. 10. przedpołudniem w przeznaczonym na losowanie domu bankowym przy ulicy Singera 416 losowanie dawnego długu państwa, a zaraz potem nastąpi 21 losowanie numerów wygrywających obligacyi pożyczki loteryjnej z r. 1854.

Z c. k. dyrekcyi długu państwa.

Część nieurzędowa.

Lwów, 21. marca.

Stan zdrowia Arcyksiężniczki *Gizeli* polepsza się już stopniowo. Dnia 19. b. m. przed południem wydali lekarze następujący buletyn: „Stan zdrowia w ogólności lepszy; zapalenie płuc zaczyna przemijać.“

Minister finansów p. *Plener* miał nie tylko oświadczyć się w wydziale finansowym *przeciw podwyższeniu* podatku od kuponów, ale oraz zapewnić, że rząd zaproponuje *zniżenie* tego podatku, jak tylko okaże się możliwość po temu.

Deputacya tryestyńska, która doręczyła Najjaś. Panu raport komitetu Revoltelli, przysłała do gazety tryestyńskiej następujący telegram:

„Deputacya miała dziś (16.) audyencyę u Najjaś. Pana. Jego Mość Cesarz uznał niepomyślny stan gospodarstwa krajowego i był zupełnie przekonany o potrzebie zaradzenia temu. Najjaś. Pan raczył przytem wyrazić zapewnienie, że śledził z wielkiem zajęciem prace komitetu i raczy z przyjemnością przeczytać jego sprawozdanie.“

Odpowiedź Austryi na depeszę pruską w sprawie Księstw kończy się tem zdaniem, że naglącą jest potrzebą postanowić spiesznie, kto ma być władzcą Księstw, przyczem naturalnie obadwaj posiadacze mają równe prawa współdziałania. Wszelkie tedy zaprzeczenia dzienników pruskich w obec tej faktycznej wiadomości mogą odnosić się tylko do formy wyrazu, nie zaś do istoty tej myśli.

Pruski minister finansów *Bodelschwingh* oświadczył izbie deputowanych stanowczo, że rząd będzie się trzymać *bezwarunkowo organizacyi armii* i niezgodzi się na zaproponowane w jeneralnym raporcie komisyi budżetowej zmniejszenie etatu wojskowego. Szefowie partyi liberalnej i postępowej (hr. Schwerin, Waldeck, Virchow) wyrazili wielką obawę, że na tej podstawie nie da się załatwić spór rządu z reprezentacyą kraju, który przeciwnie wzmaga się teraz widocznie.

Senat *francuzki* przyjął na posiedzeniu swojem z 18. marca cały projekt budżetu 130 głosami przeciw 2. W poniedziałek miała deputacya doręczyć adres Cesarzowi. W ciele prawodawczem, odczytany został adres dn. 18. b. m., a dyskusya nad nim rozpocznie się dnia 27. marca.

Podane w kilku dziennikach sprzeczne między sobą wersye *o audyencyi posła francuskiego u Ojca św.* na dniu 4go b. m. spowodowały *Constitutionnella* do zapewnienia, że poseł nie miał żadnego polecenia do składania owych oświadczeń, które dzienniki podają jako autentyczne. Zatem nie mógł też Ojciec św. dawać odpowiedzi, którą wkładają mu w usta. (Nawzajem utrzymywały dzienniki, jakoby hrabia Sartiges przedstawiał Ojcu świętemu po-

trzebę przyzwolenia odpowiednich czasowi reform i organizacyi armii, ażeby zapobiedz wcześnie zaburzeniom, jakich obawiać się wypada po odwołaniu wojsk francuskich, przepisanem konwencyą wrześniową. Na to miał Ojciec św. odpowiedzieć, że nie zna w urzędowy sposób zawartej z nieprzyjacielem kościoła konwencyi, że wkłada na Francyę wszelką odpowiedzialność i potrafi zresztą czynić użytek ze środków, jakich użyczyła mu Opatrzność.)

Z Turynu dowiaduje się *Bothschafter* z 14. b. m., że *rocznicę urodzin Króla* obchodzono tego dnia *dość cicho* i bez uroczystości, jakie odprawiano zwykle dnia tego. Król skończył teraz 45 rok wieku swego, Książę Humbert ma lat 21. Dalej donoszą z Turynu, że temi dniami ma się udać z Florencyi deputacya do Drezna, by zaprosić Króla saskiego *Jana* na wielką uroczystość Dantego, którą zarządził Wiktor Emanuel. Jak wiadomo jest Król Jan jednym z najzręczniejszych tłumaczów tego poety włoskiego.

Z Kopenhagi donosi telegram z 17. b. m., że *wspólny wydział, obradujący nad kwestyą konstytucyjną* oświadcza się większością za projektem dziesięciu członków, podług którego ma się Landsting składać z 68 członków, z których Król wybierałby 12stu, wyspa Bornholm 1, wyspy Faröer 1, Kopenhaga i miasta 18, właściciele większych dóbr 18, i właściciele mniejszych posiadłości 18 członków.

Od *granicy rosyjskiej* piszą do *Bothschaftera* pod dniem 14. marca. Wypracowany przez *Milutina* projekt ustawy względem wykonywania cenzury, nad którym obradują już od kilku lat, zastał znowu odrzucony przez radę stanu i odesłany do władzy dla przerobienia. Kto zna tok naszych prac biórokratycznych, będzie wiedział, że tym sposobem odwleczono znów na długi czas załatwienie sprawy naszej prasy. — Familia Trubeckich wyprawiła na cześć Księcia Morny, którego zgon sprawił w Petersburgu bardzo przykre wrażenie, wielką uroczystość żałobną, na której znajdowała się znaczna część arystokracyi. — Podług wiadomości nadchodzących z nad dolnego Dunaju, otrzymali reprezentanci głównych mocarstw pełnomocnictwo, podpisać konwencyę zawartą z Portą względem uznania przyłączenia Wysp Jońskich do Grecyi. — Pan Lesseps przybył do Stambułu i pokonał tam ostatnie trudności, które stały jeszcze na przeszkodzie uwieńczeniu jego dzieła.

Jak donosi telegram *paryzki* z 19go b. m. biorą obrady w Washingtonie w sprawie *Mexyku* pomyślny obrót. Lincoln miał przyrzec, że po ukończeniu wojny będzie popierał uznanie Cesarstwa mexykańskiego.

O dalszych operacyach jenerała północnej *unii amerykańskiej Shermana* nie ma żadnych wiadomości autentycznych. Słychać tylko, że połączył się z *Sheffieldem* pod Fayetteville. Dalej słychać, że Sheridan obsadził Charlotteville; korpus Earlego ma być pobity, a sam jenerał Early miał dostać się do niewoli. — Amerykański konzul został wygnany z Matamoras, ponieważ nie uznał Cesarza Maxymiliana. Nowy Brunświk odrzucił kanadyjski projekt konfederacyi.

Budżet wojenny.

IV.

Wyjaśniwszy przesilenia i powody ostatniej reorganizacyi piechoty, przystąpić musimy do rozbioru relacyi referenta i zdania jego o organizacyi.

Już na stronnicy 33. znajdujemy przyjemną niespodziankę, dowiadując się, że miasto ubytku dwóch batalionów, w czem my małą niedogodność reorganizacyi widzieliśmy, (gdyż przy pozostawieniu liczby 320 batalionów piechoty, bataliony strzeleckie z 40 na 38 zredukowane zostały), w skutek organizacyi armii 26 nowych batalionów piechoty przybyło.

Lecz jakim sposobem? tego pojąć nie można po prostem i czysto militarnym wykładzie naszym o reorganizacyi, tego niezgadnie żaden człowiek fachowy. Korzystając z przeglądu jednego egzemplarza relacyi, który nam po przyjacielsku zakomunikowano, musimy czytelnikom naszym przyjść w pomoc i konstatować, iż referentowi podobało się dla kreowania batalionów w mowie będących, ściągnąć po trzy kadry zakładowe dywizyjne w jeden batalion.

Jakkolwiek idea ta jest oryginalna, to jednak była podobna formacya w dawnych batalionach grenadyerskich przed 1852 rokiem i lękamy się na przypadek gdyby się idea ta rozgłosiła, wielkiej agitacyi w rzędach najstarszych kapitanów o zajęcie 26 wakujących miejsc sztaboficerskich. Dziwi nas jednak, iż p. referent w kreowaniu batalionów zatrzymał się na pół drogi. I u strzelców zaprowadzono kadry zakładowe, każdy zaś kadr takowy stanowić ma w wojnie kompanię zakładową. Licząc tym sposobem 6 kadrów zakładowych strzeleckich na jeden batalion, będzie z tego $5^1/_3$batalionów; doliczywszy do tego kadr cesarskiego pułku strzeleckiego jako jeden batalion, będzie $6^1/_3$ batalionów, tym zaś sposobem liczba batalionów strzeleckich podniesie się do $44^1/_3$. Żałować jednak wypada, iż takowem wystawieniem rzeczy publiczność z *umysłu* obałamuconą i do nieukontentowania spowodowaną została.

Widzi ona w duchu koszta wystawienia 26 batalionów, podczas gdy przez reorganizacyę, jak już wykazaliśmy, ani jeden krajcar więcej wydany nie będzie, i owszem zaoszczędzi się 200.000 złr.

Z dokumentem w ręku relacya wykazuje na stronnicy 33, iż w piechocie bandy muzyczne, sługi oficerskie i oficerowie kadrów zakładowych wliczeni być powinni w komplet kompanij i żali się na stronnicy 34, iż wysokie to rozporządzenie w budżecie nie zostało uwzględnione, i potrzeby tak obliczone zostały, jak gdyby powyższego rozporządzenia nie było.

Zdaje się, iż przypadkowo p. referent miał świadomość tylko o reskrypcie mogącym mu posłużyć do zastosowania zaczepki, nie wiedział zaś o reskrypcie wysokiego ministeryum wojny z dnia 29. września 1864 r. c. k. 3219, którym to reskryptem powyższe rozporządzenie zniesione zostało, dla tego błędny pogląd referenta polecamy pobłażliwości czytelników naszych.

Idąc dalej za relacyą, widzimy mały błąd człowieka niefachowego w tem, iż referent powiada, że przez połączenie trzecich batalionów piechoty z pułkami, 40.480 ludzi zmobilizowanych zostało. Pod zmobilizowaniem rozumiemy postawienie na stopie wojennej i zaopatrzenie w rynsztunek do kampanii.

Referent chciał zapewne powiedzieć, iż ustanowiono wyrównanie kompletu. Na to się zgadzamy, dodając, iż takowe wyrównanie kompletu, jak dowiedliśmy, wiele korzyści przyniosło, a prócz tego było wielką oszczędnością.

Zgadzamy się też i na uwagę, iż przez uformowanie kadrów zakładowych czwarte bataliony piechoty stały się gotowe do wymarszu; lecz rząd potrzebuje azeby bataliony te na przypadek wojny były ruchome, gdyż pierwsze trzy bataliony piechoty wraz z wojskiem pogranicznem i strzelcami na przypadek wielkiej wojny jako operujące części wojska nie są dostateczne.

Zgadzamy się na to, iż przy reorganizacyi piechoty wykazuje się nieznaczna nadwyżka wydatków o 46.000 zlr. lecz chcąc być bezstronnym nie trzeba było zapomnieć o oszczędności przy strzelcach pozyskanej, w sumie 246.000 złr.

W dalszym ciągu relacyi p. referent zwraca uwagę na różnicę kompletu w piechocie i w strzelcach, a w końcu na uformowanie osobnych kadrów zakładowych strzeleckich.

Pod obiema temi względami, jako też i co do konkluzyi (stron. 35), iż rząd zmienił pogląd swój co do stanu służby, mieliśmy już sposobność wyjawić zdanie nasze, lecz oniemieliśmy z zadumienia, iż komplet kompanii, ze względów finansowych, ma być jeszcze mniejszy niż w budżecie na rok 1865 ustanowiony został. Zaprawdę gdyby przedmiot ten nie był tak bardzo ważny, nie moglibyśmy się wstrzymać od pewnego stopnia wesołości.

Nie będąc wtajemniczeni w powody ustanowienia cyfry pokojowej, wypowiedzieliśmy powyżej powody przemawiające zdaniem naszem za cyframi w reorganizacyi przyjętemi, wykazaliśmy iż cyfry te tak co do piechoty jak i co do strzelców na najmniejsze minimum zredukowane zostały, jeżeli rdzeń; bitność armii lekkomyślnie na szwank wystawione być nie mają.

Cóż więc jeszcze chce referent? Czyż nie wie, iż dalsze kroczenie na niebezpiecznej tej drodze prowadzi do ruiny armii, do bezbronności państwa?

Nie! Nie chcemy z nim postąpić jak on z rządem postępuje; nie chcemy go posądzać o złe zamiary.

Chcemy wierzyć, iż miał zamiar użycia tylko frazesu; frazesu, który się słyszy z przyjemnością, bo z niego jakaś oszczędność wysnuć się daje, która to jednak oszczędność przy bliższem zbadaniu rzeczy okaże się niemożliwą. (D. c. n.)

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 19. marca. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.) Najjaśn. Pan* przyjmował wczoraj Bana Kroacyi fml. barona Sokcsevica na osobnej audyencyi. Arcyksiążę Wilhelm robił przedwczoraj wizytę pożegnalną Jego Ces. Mości, i wczoraj odjechał porannym pospiesznym pociągiem tryestyńskim do Dalmacyi na inspekcyę artyleryi.

Wielka księżna rosyjska Marya, książę Mikołaj Leuchtenbergski i księżniczka rosyjska Marya puścili się wczoraj zrana w dalszą podróż do Florencyi. Arcyksiążę Albrecht, ces. rosyjski poseł hr. Stackelberg i attachés poselstwa rosyjskiego towarzyszyli dostojnym podróżnym do dworca kolei południowej. Hr. Strapanów odjechał wczoraj wieczorem.

Przedwczoraj była druga recepcya u pana ministra stanu. Stronnictwo opozycyjne i tą razą nie było reprezentowane. Byli obecni prawie wszyscy ministrowie, najznakomitsi reprezentanci stanu duchownego i wojskowego, najwyżsi urzędnicy i wielu deputowanych. Rozmowa była ożywiona. Recepcya skończyła się pożno w nocy. Dziś jest wieczór u p. ministra hr. Mensdorffa.

(Sprawy parlamentarne.) Na posiedzeniu wydziału finansowego w dniu 18go b. m. załatwiono sprawozdanie i przyjęto ustawę finansową. Z sprawozdania wykreślono ustęp względem przedłożenia ustawy o odpowiedzialności ministrów. Ustawa finansowa poniosła tylko niektóre zmiany w stylistyce, i w myśl wniosków Herbsta i Grocholskiego otrzymała dodatki względem pokrycia niedoboru i przenoszenia. Cyfry poruczono referentowi zestawić według sprawozdań szczegółowych. Tak więc wydział finansowy ukończył swoją największą pracę.

(Posiedzenie izby panów z 18. b. m.)

Na posiedzeniu izby panów z dnia 18. marca zajęli miejsca na ławicy ministeryalnej Ich Ex. pp. ministrowie *Mensdorff, Mecsery, Plener, Nadasdy*, radzca ministeryalny *Dessary* z ministeryum skarbu.

Hr. Lariss złożył petycyę towarzystwa gospodarczego niższoaustryackiego o zniżenie podatku na wódkę i żałuje, iż petycya ta teraz dopiero doręczoną mu została.

Z porządku dziennego izba przechodzi do dalszego ciągu rozpraw nad sprawozdaniem komisyi izby panów względem wniosków izby deputowanych odnoszących się do relacyi rocznej komisyi kontroli długu państwa.

Uchwałę I. względem dokładnej specyfikacyi sumy potrzebnej do amortyzacyi każdego z osobna rodzaju długu państwa, przyjęto bez rozpraw.

Uchwałę II. względem zbadania rachunków ministeryalnego departamentu N. 3. przez urząd kontroli, przyjęto do wiadomości.

Uchwałę III. względem użycia funduszu amortyzacyjnego lombardzkiego, przyjęto bez rozpraw.

Uchwała IV. i V. względem wezwania założenia projektu do prawa o dobrowolnej konwersyi obligacyi 5 i 6 procentowych w monecie konwencyjnej wystawionych na walutę austryacką. Komisya wnosi ażeby rząd rozważył czyli prawo takie byłoby właściwe i na czasie.

Po krótkiej rozprawie w której wzięli udział baron *Rueskäfer*, i baron *Lichtenfels*, tudzież po wyjaśnieniu rzeczy przez p. ministra skarbu, wnioski komisyi przyjęte zostały.

Uchwała VI. izby deputowanych orzeka, iż w postępowaniu administracyi skarbu, która w roku 1864, nie sprzedała wszystkich obligacyj pożyczki angielskiej i losów z emisyi 1860 r. oraz sumy z częściowej sprzedaży pochodzące nie użyła do spłacenia długów depozytowych widoczne jest naruszenie prawa finansowego art. VI. na rok 1865.

Komisya izby panów nie upatruje praktycznego rezultatu wchodzić w rozbiór sprawy, która po upływie przeszło jednego roku zmienioną być nie może. Komisya wnosi przeto ażeby izba nie przystąpiła do uchwały izby deputowanych.

Po dłuższej rozprawie, w której wzięli udział baron *Rueskefer*, baron *Lichtenfels* i hr. *Wickenburg*, tudzież po wyjaśnieniu sprawy przez p. ministra skarbu, wnioski komisyi przyjęte zostały.

Uchwała VII. wzywa ministeryum skarbu, ażeby o każdej sprzedaży obligacyi publicznych w zastawie będących, komisyę kontroli zawiadomiło i wykazało użycie sumy z sprzedaży pochodzącej.

Komisya izby panów oświadcza się za usunięciem tej uchwały.

Po dłuższej rozprawie, w której wzięli udział baron *Rueskefer*, baron *Lichtenfels* i hr. *Wickenburg*, tudzież po wyjaśnieniu rzeczy przez p. ministra skarbu, wniosek komisyi przyjęty został.

Uchwała VIII. odnosi się do umieszczenia urzędników w komisyi kontroli. Komisya izby panów wnosi usunięcie tej uchwały.

Po krótkiej rozprawie wniosek komisyi przyjęty został.

Następnie odczytano notę prezydyum izby deputowanych z oznajmieniem, iż izba ta zezwoliła na podwyższony pobór należytości stemplowych i innych w miesiącach kwietniu, maju i czerwcu według prawa z dn. 28. grudnia 1864 r. Rzecz ta komisyi finansowej przekazaną została.

Baron **Rosenfeld** jako referent właściwego wydziału odczytał relacyę względem projektu do prawa przez izbę deputowanych przyjętego, o zniżeniu podatku osobistego w Siedmiogrodzie. Wydział wnosi przyjęcie projektu do prawa. Następnie wydział wnosi, ażeby izba panów zgodziła się na życzenie izby deputowanych pod względem pokrycia niedoboru, który powstanie w skutek zniżenia podatku.

Książę *Jabłonowski* zwrócił uwagę na nierówny rozkład podatków w różnych krajach koronnych. P. *minister skarbu* przyznaje nierówność rozkładu, nie spodziewa się więc radykalnego polepszenia w skutek projektu do prawa obecnie wniesionego, bo polepszenia takowego tylko po reformie podatków spodziewać się można.

Dla spoźnionej godziny posiedzenie zamknięte i do poniedziałku odroczone zostało.

Francya.

Paryż, 17. marca. *(Rozprawy nad adresem w senacie.)* Rozpoczęta przed kilkoma dniami w senacie francuzkim dyskusya nad stosunkami między państwem i kościołem nie skończyła się jeszcze. Na posiedzeniu z 15go b. m. żądał *Bonjeau*, galikanin w duchu Roulanda, od rządu wykonania ustaw, podług których członkowie zakonu Jezuitów, których istnienie i wpływ wydają mu się bardzo szkodliwemi, nie mają być cierpiani we Francyi. Po nim mówił arcybiskup Paryzki, który również popierał stanowczo galikanizm, a o organicznych artykułach konkordatu powiedział, że jeźliby one nie istniały, musianoby je teraz jeszcze ułożyć. *Delangle*, który chciał mówić po nim, zrzekł się głosu, gdyż nic ważnego już nie dałoby się powiedzieć o tym przedmiocie.

Na dzisiejszem posiedzeniu senatu oświadczył minister stanu *Rouher*, że konwencyę podpisały lojalnie Francya i Włochy i nawet Rzym jej nie odrzucił. Tylko partya rewolucyjna nie chce konwencyi. Armia francuzka opuści Rzym w dwóch latach. Nieustająca okupacya byłaby zaprzeczeniem świeckiej władzy Papieża. Utworzenie armii papiezkiej jest mozebne. Jeźli Papież miał dozuwać trudności, obudziłoby się niezwłocznie sumienie katolików i życzliwość ich nie zaniedbałaby Papieża. Rouher zaklina biskupów, ażeby wpływali na Papieża w duchu pojednania. Co się tycze rządu francuzkiego, chce on nawet w interesie pojednania zachować sobie zupełną swobodę działania. W końcu żądał Rouher wotum ufności od senatu, poczem przyjęty został artykuł 15ty adresu.

(Różne wiadomości.) Na posiedzeniu senatu w d. 14. b. m. Monsignor Bonnechose kardynał-arcybiskup z Rouen mówił przeciwko oświadczeniom Roulanda co do kościoła rzymskiego. Bronił encykliki i syllabusu w obec zarzutów, że te dokumenta sprzeciwiają się zasadom konstytucyi rzymskiej, i żądał zawiązania układów z Rzymem dla sprowadzenia nowych legalnych stosunków odpowiednich interesom kościoła i interesom państwa. Oprócz p. Roulanda wzięli jeszcze udział w debacie na posiedzeniu w d. 16. b. m. arcybiskup paryski i pan Delangle, tudzież ze strony rządu pan Thuillier, po którego pojednawczych oświadczeniach w imieniu rządu, senat przyjął Art. 13. adresu względem stosunku między kościołem a państwem. Następnie zaczęła się debata nad konwencyą wrześniową.

Monitor donosi, że prezydent Devienne, jenerał Fleur i prefekt Chevreau zostali mianowani senatorami.

Constitutionnel zaprzecza wiadomości jakoby hr. Sartiges miał polecenie złożyć papieżowi te oznajmienia o których mówią dzienniki.

La France zapewnia znowu, że teraz nikt nie będzie mianowany prezydentem ciała prawodawczego i debata nad adresem będzie się odbywać pod przewodnictwem obudwu wiceprezydentów. Cesarz kazał zawiadomić księżnę Morny, że jeszcze przez pewien czas może mieszkać w pałacu prezydentury.

Tenże dziennik zapewnia, że dotąd nie nadeszła do Francyi żadna wiadomość, którąby potwierdziła niepokojące doniesienia *Akhbora*, że w Algierze a mianowicie w Bougie i Setifie zanosi się na nowe powstanie.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Stanisławów, 18. marca. W II. połowie z. m. były na targach w obwodzie tutejszym następujące ceny czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:											
	Buczacz		Halicz		Manasterzyska		Nadworna		Stanisławów		Tłumacz	
	zr	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy . . .	2	20	3	.	2	60	3	.	2	80	3	.
„ żyta . .	1	50	2	.	1	60	2	.	1	80	2	.
„ jęczmienia .	1	30	1	60	1	.	1	50	1	50	1	50
„ owsa . . .	.	55	.	50	.	70	.	95	.	82	.	70
„ hreczki . .	1	50	.		1	60	.	.	.	.	.	.
„ kukurudzy .	1	30	2	40	2	20	2	80	2	50	2	50
„ ziemniaków .	.	.	.	.	1	.	1	60	1	60	.	.
Cetnar siana . . .	1	50	2	.	1	50	2	.	1	25	1	20
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	70	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	5	50	6	50	5	.	5	.	7	65	5	50
„ „ miękkiego	4	50	4	50	4	.	4	.	5	.	4	50
Funt mięsa wołowego	.	10	.	10	.	10		10	.	13	.	12
Mas okowity .	.	30	.	52	.	60	.	60	.	64	.	35

(Cło od powozów przybywających do Rosyi i Królestwa Polskiego). Według wydanego w Rosyi nowego rozporządzenia względem opłat celnych, wszystkie osoby przybywające własnemi powozami z zagranicy do Rosyi i Królestwa Polskiego obowiązane są od swoich powozów bez różnicy czy te są nowe czy stare uiszczać cło taryfą ustanowione, wyjąwszy gdy się wylegitymują świadectwem właściwego urzędu celnego, że powóz był wyprowadzony z Rosyi.

Kronika.

(Odczyty o Geografii.) Dnia 18go b. m. po południu p. Wincenty Pol miał w sali ratuszowej drugi odczyt o geografii fizycznej, tą razą wyłącznie o głównych rzekach europejskich i krajach nadbrzeżnych. Publiczność zebrała się bardzo licznie i z należyta uwagą słuchała wykładu. Odczyty są stenografowane. P. Pol, jak nas zapewniają, poświęci jeszcze 8 odczytów temu przedmiotowi, i mówić będzie głównie o Karpatach, w którym to celu miał przygotować odpowiednie bardzo stosowne mapy.

(Rzadki wiek.) Dnia 4go b. m. umarł we Lwowie ks. gr. kat. Jan Kowalski z Smolina, obw Żółkiewskiego, w 102 roku życia. Jak donosi „Słowo", zmarły do ostatka okazywał czerstwe zdrowie, i jeszcze mając lat 100 pełnił obowiązki kapłańskie z największą punktualnością. Jego największą zasługą było hojne uposażenie funduszu wdów i sierót w dyecezyi Przemyskiej, na który to cel ofiarował niedawno 5000 złr.

(Pożary.) W nocy z 15. na 16. b. m. zgorzały w Kolussie, w obwodzie przemyskim z niewiadomej przyczyny karczma dworska, tudzież pomieszkanie i budynki gospodarskie arędarza, cały jego plon tegoroczny, 13 sztuk bydła rogatego i 1 koń. Szkodę obliczono na 4670 złr. w. a.

W Kątach, w obwodzie sanockim, zniszczył pożar w nocy z 11. na 12. b. m. tamtejszemu włościaninowi Bartłomiejowi St. wszystkie budynki mieszkalne i gospodarskie, 2 woły, 1 sztukę nierogacizny, 2 owiec i cały zasób zboża, wszystko wartości 315 złr. w. a. Przyczynę pożaru przypisuje właściciel podpaleniu, i posądza o to dwoje Cyganów.

(Zamach morderczy.) Dnia 10. b. m. wydarzył się w **Świerchowej**, w obwodzie sanockim, następujący okropny wypadek. Włościanin Piotr S. z Gąsówki, żyjący w separacyi z swoją zoną, która mieszkała z pasierbem w Świerchowej, powziął zbrodniczy zamiar zgładzenia jej ze świata, ażeby mógł ożenić się nanowo. Jakoż próbował już raz otruć ją, a gdy mu się to nie powiodło, umówił się z niejakim D. z Sobniowa, ażeby udusił jego żonę za pewnem wynagrodzeniem. W tym celu usunął z domu pasierba swojej żony, namówiwszy go z sobą w podróż do Węgier, i w tym czasie zakradł się rzeczony D. do chaty rozwódki, i ukrywając się przez $1\frac{1}{2}$ dnia na strychu, zlazł wspomnionego dnia o 10tej godzinie w nocy na dół, spodziewając się wykonać bez przeszkody swoją zbrodnię na śpiącej kobiécie. Ale ta nie spała jeszcze, a gdy posłyszawszy szelest w sieni wyszła z izby, powalił ją morderca na ziemię, i chciał ją udusić; ale szczęściem udało się napadniętej otworzyć drzwi do chaty i zawołać o ratunek. Morderca chciał ucieć, ale spieszący na ratunek sąsiedzi pojmali go i oddali sądowi. Także Piotr S. został za powrotem z Węgier aresztowany, i obadwaj przyznali się do tej zbrodni.

(Sprawcy rabunku wyśledzeni.) Sprawcy rabunku popełnionego u Karola Z. w Jadachach, w powiecie Tarnobrzegskim, o którym donosiliśmy dawniej, schwytani zostali w z. m. za staraniem dowódzcy posterunku żandarmeryi w Tarnobrzegu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. marca.

Hotel George: PP. Szeptycki Jan, z Przełbicy.

Hotel Langa: Tesela Jan, c. k. nadporucznik, i Klemensiewicz Raim., z Pesztu. — Czerwenka Hen., z Taroopola. — Sobota Fran., z Przemyśla. — Stecher de Sebenitz Jan, z Turynki.

Hotel angielski: Chądziński Ign., z Korczyna.

Zajazd Kuhna: Laskowski Max., z Horodek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. marca.

PP. Hr. Baworowski Włod., do Strussowa. — Hr. Olizar Erazm, do Kniaża. — Chwistek Adam, do Witkówki. — Kellermann Józef, do Ujścia. — Zischka Jan, c. k. kapitan-audytor, do Sambora. — Trzecieski Tytus, do Miejsca. — Wysocki de Godzięba Flor., do Hrehorowa.

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: **„Die Hochzeit des Figaro"**, opera komiczna w 4 aktach. Dwunasty występ gościnny p. Minny Peschka Leutner.

W piątek teatr polski: **„Junacy"**, czyli: **„Portret pani Putyfarowej"**, komiczna operetka w 1 akcie. Poprzedzi: **„Po północy"**, krotochwila w 1 akcie z francuzkiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 20. marca 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	‴ 327.10	— 10.0	88 6	wschodni sł.	pogoda
2. god. po poł.	327.30	— 5.8	82.1	półn.-zach. „	śnieg
10.god.wiecz.	327.20	— 6.9	90.3	„ „	pogoda

Kurs Lwowski.

Dnia 20 marca.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	21	5	27
Dukat cesarski	„ „	5	23	5	28
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	08	9	19
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	74	1	$76\frac{1}{2}$
„ papierowy rosyjski	„ „	1	$47\frac{1}{2}$	1	49
Talar pruski	„ „	1	65	1	67
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	71	40	72	15
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	75	08	75	76
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	56	74	22
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	77	93	78	56
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	220	38	222	75

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 20. marca.

	złr.	kr.
5% Metaliki	71	35
5% pożyczka narodowa	78	25
Losy z 1860 roku	93	55
Akcye banku wiedeńskiego	833	—
„ „ kredytowego	184	—
Londyn, 10 funtów szterlingów	111	70
Srebro	109	75
Dukat pojedyńczy	5	27

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 18. marca.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	67 30	67.40
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	98.—	98 25
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	78 20	78.35
od kwiet. do paźd. po 5%	78.20	78.35
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	82.50	82.75
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	71 50	71.60
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71.50	71.60
dtto. po $4\frac{1}{2}$%	63.70	63.90
dtto. „ 4%	56.25	56.75
dtto. „ 3%	42.25	42 75
dtto. „ $2\frac{1}{2}$%	35.—	37.—
dtto. „ 1%	14.25	14.50
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	161.—	161.25
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	156.50	157.—
Przez. do wyl. z r. 1854	88.80	89 —
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	93 60	93.70
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	96 50	96.70
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	88 70	88.80
Renty Como po 42 lir. aust.	17.75	18.25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67.—	68.—
„ „ „ $4\frac{1}{2}$%	63.—	63.50
„ „ „ 4%	56.—	56.50
„ „ „ $3\frac{1}{2}$%	48 50	49.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ $2\frac{1}{2}$%	58.—	59.—
„ $2\frac{1}{4}$%	52.—	53.—
„ 2%	46.—	47.—
„ $1\frac{3}{4}$%	40.50	41.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ $4\frac{1}{2}$%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. Obligacye indem. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	88.75	89.25
Wyż. Aust.	88.—	88.50
Salcburg	91.—	92.—
Czech	92.—	93.—
Morawii	90.50	91.50
Szląska	90.—	91.—
Styryi	90.50	90.50
Tyrolu	—.—	—.—
Obl. ind. po 5proc. za 100 zł. Kar., Krainy i Wyb.	88.50	92 —
Węgier	74.80	75.—
Banatu Tem.	73.—	73.60
Kroacyi i Slawonii	74.75	75.25
Galicyi	73 75	74 20
Siedmiogrodu	71.—	71 50
Bukowina	71.50	72.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71.25	71.75
Banat Temesz.	71.—	71.20
Lomb. wen. poż. z r. 1859	93.50	94.50
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	57.—	57.50
„ $3\frac{1}{2}$%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3%	57.—	57.50
„ $2\frac{1}{2}$%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	28.25	28.75
„ $1\frac{3}{4}$%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	26.50	27.50
„ $2\frac{1}{2}$% „ 100 „	22.50	23.—
„ $2\frac{1}{4}$% „ 100 „	20.—	20.50
„ 2% „ 100 „	18.—	18.50
„ $1\frac{3}{4}$% „ 100 „	15.75	16.25

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	803.—	804.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	184 10	184 30
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	582 -	584.—
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	84.25	84.75
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1825.—	1827.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	195.40	195.50
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	241.—	242.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	134.75	135.25
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	222.25	222.50
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	61.—	62.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	162.—	162.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	122 70	122 90
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147 —	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	700.—	720 —
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	255.—	257.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	190.—	195.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	146.—	148.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	479.—	481 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	233.—	234.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	405 —	41?.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	266.—	268.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	370.—	375.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.—	102.25
przeznaczone do los. po 5%	91.35	91.50
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	87.—	87.20
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	71 50	72.—
Wegier. Towar. ziemskie po 5%	79.25	79.75

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 50	98 —
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	89.—	88.50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	81.	81.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	113.50	114.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	109.75	110.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.—	93.50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.50	89.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.25	79.75
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	91.—	91.50
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76 50	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	95.—	95 25
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96.50
Lloyda za 100 zł.	90.50	91.50

6. Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	129 —	129.25
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	86 25	86.75
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	114.—	114.50
„ „ po 50 zł. m. k.	48.75	49.25
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	27.—	27.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	113.50	114.50
Salma „ 40 „ „	31.—	31.50
Palfiego „ 40 „ „	26.50	27.—
Clarego „ 40 „ „	27.—	27.50
St. Genois „ 40 „ „	27.25	27.75
Windischgrätza 20 zł. „	18.—	18.30
Waldsteina 20 „	19.50	20.—
Keglevicha 10 „	14.75	15 25
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.30	12.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	93.70	93 80
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	93 80	93 90
Genua za 100 lir. piem.	44 20	44.20
Hamburg za 100 M. B.	83.70	83 80
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	44.20	44.20
Londyn za 10 ft. szt.	111 80	111.90
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	44 20	44.20
Marsylia za 100 fr.	44 45	44 45
Paryż za 100 fr.	44.45	44.50
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	5.28	5.29
dtto. pełnej wagi	5.28	5.29
Korona	15.30	15.35
20frankówka	8.94	8.95
Rosyjski imperyał	9.16	9.20
Talar związkowy	1.65	1.65
Srebro	109.75	110.—
Kurs korony w c. k. kasach	13zł.	50c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.